

# Автоматична пролонгація договору

У статті розглянемо правові підстави застосування автоматичної пролонгації договору в публічних закупівлях відповідно до [Закону України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) з урахуванням Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від [12.10.2022 № 1178](#) (далі — Особливості).

## Чому не можна застосовувати автоматичну пролонгацію договору до договорів про закупівлю, укладених згідно з п. п. 10 і 13 Особливостей

**Пролонгація** — продовження строку чинності документа — договору, угоди тощо, тобто пролонгація договору передбачає автоматичне поновлення і продовження строку дії договору на тих самих умовах і на такий самий строк, який попередньо був визначений сторонами.

Якщо йдеться про автоматичну пролонгацію договору в розрізі закупівель у розумінні Закону з урахуванням Особливостей, то тут варто звернути увагу на ст. 3 Бюджетного кодексу України, за якою **бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того самого року.**

Тож замовники, які залежать від державного фінансування, повинні здійснювати закупівлі відповідно до річної потреби, окрім випадку довгострокових зобов'язань, про які ми, зокрема, розповідали в статті [«Довгострокові бюджетні зобов'язання в публічних закупівлях: як все правильно оформити?»](#).

**Ба більше!** Усі замовники, незалежно від джерела фінансування, повинні враховувати, що п. 19 Особливостей містить вичерпний перелік випадків, коли істотні умови договору про закупівлю, укладеного відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. пп. 13 та 15 п. 13) цих особливостей, можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі.

Так, продовження дії договору передбачено пп. 4 та пп. 8 п. 19 Особливостей, відповідно до яких істотні умови договору про закупівлю згідно з п. 10 і п. 13 (крім пп. 13 та пп. 15 п. 13) можуть змінюватися:

4) продовження строку дії договору про закупівлю та / або строку виконання зобов'язань

щодо передачі товару, виконання робіт, надання послуг у разі виникнення документально підтверджених об'єктивних обставин, що спричинили таке продовження, у тому числі обставин непереборної сили, затримки фінансування витрат замовника, за умови, що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю;

8) зміни умов у зв'язку із застосуванням положень ч. 6 ст. 41 Закону;

Щодо пп. 4 п. 19 зрозуміло, тут йдеться про продовження дії договору за наявності обґрунтування в разі настання обставин непереборної сили, затримки фінансування витрат замовника, за умови, що такі зміни не призведуть до збільшення суми, визначеної в договорі про закупівлю.

Стосовно пп. 8 п. 19 Особливостей, то ч. 6 ст. 41 Закону визначено, що дія договору про закупівлю може бути продовжена на строк, достатній для проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі на початку наступного року в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в початковому договорі про закупівлю, укладеному в попередньому році, якщо видатки на досягнення цієї цілі затверджено в установленому порядку.

Виходячи з викладеного, норми пп. 4 та пп. 8 п. 19 не корелюються з автоматичною пролонгацією договору про закупівлю. Отже, в договорах про закупівлю, які укладені за результатами закупівель відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. 13 та 15 п. 13) Особливостей, не рекомендуємо встановлювати автоматичну пролонгацію на наступний рік.

## Пролонгація договору в допорогових межах

Теоретично автоматичну пролонгацію договору можна застосовувати у закупівлях до 50 тис. грн. Мінекономіки у відповіді на запит № [49/2022](#), зокрема, зазначає:

*«Договір про закупівлю — господарський договір, що укладається між замовником і учасником за результатами проведення процедури закупівлі / спрощеної закупівлі та передбачає платне надання послуг, виконання робіт або придбання товару (п. 6 ч. 1 ст. 1 [Закону України „Про публічні закупівлі“](#) (далі — Закон)).*

*Водночас договірні відносини, що виникають при укладенні та виконанні договору, який не є договором про закупівлю у розумінні Закону (передбачає оприлюднення звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель), регулюються, зокрема, Цивільним та [Господарським](#) кодексами України».*

З огляду на п. 6 ч. 1 ст. 1 Закону та наведене роз'яснення Мінекономіки договір без використання електронної системи закупівель не є договором про закупівлю у розумінні Закону та регулюється Цивільним і Господарським кодексами України.

Водночас наполегливо **не радимо замовникам в договорах про закупівлі до 50 тис. грн застосовувати автоматичну пролонгацію**, адже таке продовження договору

неодмінно призведе до зміни загальної вартості укладеного договору в сторону збільшення/об'ємів закупівлі й, відповідно, до збільшення загальної вартості предмета закупівлі за цим договором, що може призвести до **перевищення законодавчо встановлених вартісних меж**, які дають право на укладення договору без використання електронної системи закупівель без звітування про це в електронній системі.

Нагадуємо, що подібні дії замовника можуть бути розцінені контролюючими органами як неоприлюднення або порушення строків оприлюднення інформації про закупівлі та можуть **призвести до накладення штрафу** на уповноважену, службову (посадову) особу замовника в розмірі 1700 грн. За ті самі дії протягом року — 3 400 грн;

придбання товарів, робіт та послуг до / без проведення процедур закупівель / спрощених закупівель відповідно до вимог Закону та можуть **призвести до накладення штрафу** на уповноважену, службову (посадову) особу замовника в розмірі 25 500–51 000 грн. За ті самі дії протягом року — 51 000–85 000 грн (стаття 164-14 КУпАП).

## Автоматична пролонгація договору: зразок

Якщо ви все ж таки вирішили встановити в договорі автоматичну пролонгацію, то пропонуємо таке. Така автоматична пролонгація може бути передбачена окремим пунктом договору, наприклад:

*Цей договір набирає чинності з дати його підписання сторонами та діє до \_\_\_\_\_ року, але в будь-якому випадку до повного виконання сторонами своїх зобов'язань згідно з цим договором. У разі, якщо жодна зі Сторін договору письмово за 30 (тридцять) календарних днів до закінчення строку дії договору не повідомить іншу Сторону про припинення дії договору, він вважається автоматично продовженим (продлонгованим) на тих самих умовах на кожний наступний календарний рік.*

*Автоматична пролонгація допускається необмежену кількість разів.*

## Висновки

Договір про закупівлю, укладений за результатами закупівель відповідно до п. п. 10 і 13 (крім пп. пп. 13 та 15 п. 13) Особливостей, не може бути автоматично продлонгований на наступний рік, окрім випадків продовження строку дії договору

відповідно до п. 19 Особливостей.

Теоретично автоматичну пролонгацію договору можна застосовувати у закупівлях до 50 тис. грн, але ми не радимо цього роботи, оскільки таке продовження договору призведе до зміни загальної вартості укладеного договору в сторону збільшення та/або об'ємів і, відповідно, до збільшення загальної вартості предмета закупівлі за цим договором, що може призвести до **перевищення законодавчо встановлених вартісних меж**, які дають право на укладення договору без використання електронної системи закупівель без звітування про це в електронній системі.

За потреби скористайтеся прикладами додаткових угод до договорів про закупівлю з урахуванням Особливостей:

[Додаткова угода за підпунктом 1 пункту 19 Особливостей;](#)

[Додаткова угода за підпунктом 2 пункту 19 Особливостей;](#)

[Додаткова угода за підпунктом 3 пункту 19 Особливостей;](#)

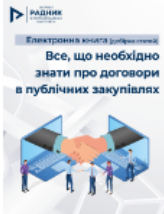
[Додаткова угода за підпунктом 4 пункту 19 Особливостей;](#)

[Додаткова угода за підпунктом 5 пункту 19 Особливостей;](#)

[Додаткова угода за підпунктом 6 пункту 19 Особливостей;](#)

[Додаткова угода за підпунктом 7 пункту 19 Особливостей.](#)

Електронна книга [«Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях»](#) — це збірка договірної практики з публічних закупівель. Дивіться, як її знайти:



## Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях

👁 2573 9 Лютого 2024

Електронна книга «Все, що необхідно знати про договори в публічних закупівлях» — це збірка договірної практики з публічних закупівель. Обіцяємо, без рішень Органу оскарження, суддівської практики та висновків ДАСУ ви не залишитеся. У книзі «в тему» підібрана практика відповідних органів. Не гайте дорогоцінного часу, нумо до читива!

### Договір про закупівлю

- Як має називатися договір за результатами закупівлі?
- Нечинна норма в договорі про закупівлю. Якою редакцією Закону керуватись?
- Оголошення без ПДВ, але укладаємо договір про закупівлю з ПДВ: нестандартна комбінація та можливі ризики
- Чи може укладений договір про закупівлю відрізнятись від його проекту? Відповідає представник ДАСУ
- Штрафні санкції в договорі про закупівлю та їх правильне застосування в разі порушень
- Підстава та процедура розірвання договорів про закупівлю в односторонньому порядку
- Договір про закупівлю: строк укладення, оприлюднення, зміни до договору у 2024 році